

JOHANNES EVANGELIUM, 2021

Med indledende orientering om de 3 synoptiske evangelister.

*

Markus, Mathæus og Lukas havde en markant indflydelse på den kristne religionsdannelse. Det skriver kirkens egne forskere i 'Biblen i Kulturhistorisk Lys' i en autoriseret oversættelse af Biblen fra 1948.

Bøgerne rummer en gennemgang af hele Biblen i flere bind, med tilhørende analyser – herunder et fyldigt afsnit om Markus, Mathæus og Lukas' belæg for deres evangelier. De havde ikke kendt Jesus, skriver forskerne. Evangelisterne skrev på overleveringer om den historiske Jesus, dels med særstof for hvert enkelt, men overvejende med brug af mundtlige myter; *talekilder*, som var fælles stof i deres tre evangelier. Af den årsag kaldes Markus, Mathæus og Lukas for 'De Tre Synoptiske (ensartede) Evangelister'.

Mere stof om de tre evangelisters bevæggrund findes i nyere kristendomsforskning. Her kan man læse, at Markus, Mathæus og Lukas indpassede den historiske Jesus i ældre mytedannelser: I et tabte evangelium Q (Kilden), i 'Miracle Stories', i 'Kerygma' og i 'Talekilden' – dertil i Det Gamle Testamente.

Evangelisterne havde, også ifølge disse forskere, intet personligt kendskab til Jesus. Med her er pointen evangelisterne havde brugt Jesus som en personificering af den forventede Kristus der, med sin død og opstandelse, skulle forvalte/genskabe Gudsriget på Jorden.

Måske i god tro (det er uklart i analysen) passede de tre evangelister Jesus ind i de ældre myter.

Forskningen i de 3 evangelisters håndtering af den historiske Jesus har ikke forandret kirkens praksis. 'Fader Vor', fra Mathæus Evangelium, er et must i enhver gudstjeneste:

'Fader Vor, du som er i Himlene! Helliget vorde dit navn; komme dit rige; ske din vilje på jorden, som den sker i Himmelen; giv os i dag vort daglige brød; og forlad os vor skyld, som også vi forlader vore skyldnere; og led os ikke ind i fristelse; men fri os fra det onde; thi dit er Riget og magten og æren i evighed! Amen.'

Den samme indstilling ligger i indgangsbønnen; trosbekendelsen og udgangsbønnen. Hvilket betyder, at mennesket – når det kommer til stykket, og derfor vægtes i gudstjenesten – er at ligne med et barn. Vi magter ikke livet uden Jesus' kærlige bistand.

Den meningsdannelse har, igennem århundrede afsat et afgørende præg op til vor tid, med historier, filosofi, etik, æstetik og kunst. En almen holdning som i dag betyder, at der ikke stilles spørgsmål om *grunden til vor afstandtagen* fra effektive handlinger på klimaet – trods en stribe videnskabelige rapporter på verdensomspændende miljøkonferencer, som entydigt fastslår menneskets aktive medvirken til planetens skrantende tilstand. - Dertil, som begrundelsen for i disse rapporter, viden om de faktiske muligheder vi har for at rette på klimaet.

Afstandtagen for effektive tiltag på vort eksistensgrundlag fortæller, at vi er mentalt præget af den afmægtighed, som konkret udtrykkes i kirken. En fastlåst menneskeforståelse, som kan spores tilbage til de synoptiske evangelisters brug af mytedannelserne. Herunder Det Gamle Testaments indledning, som i dag kan og bør aflæses i et tidsaktuelt perspektiv.

I *begyndelsen* står der, at Gud dannede mennesket Adam af agerjordens muld og blæste *livsånede* i hans næsebor, så han blev *et levende væsen*. Så plantede Gud Livets Træ, og Træet Til Kundskab om godt og ondt. Derpå satte Gud mennesket Adam i haven og sagde: "*Af alle træer har du lov at*

spise, kun af træet til kundskab om godt og ondt må du ikke spise, den dag du spiser deraf skal du visselig dø.”

En opsamling:

- *Livsånden* er et billede på bevidstgørelsen af mennesket. Derefter viser Gud træet om Kundskaben til Adam og siger, at dets frugter indeholder oplysning om 'godt og ondt'; om den mening som ligger i Adams bevidstgørelse med livsånden.
- Efter livsånden er tilført Adams hjerne (op gennem næsen), siger Gud, at træet indeholder den oplysning om 'godt og ondt', som Adam just har fået færden af.
- Adam havde med modtaget en naturlig drift for at kendes ved sig selv. Og den oplysning fandtes i træet.

Med det oplæg var det ikke så mærkeligt, at Adam og Eva (måske tilskyndet af slangen, hvilket kan være ganske underordnet) spiste af æblet. Det var meningen. Handlingen var forudset i mytedannelsen, der står jo helt klart: - *den dag du spiser deraf: Ikke hvis du gør det, men når du gør det.*

Og så kan man jo *ikke* komme til, at mennesket pådrog sig en arvesynd. En klar misforståelse af mytedannelsen – også fordi Gud ikke kan tage fejl i et design. Man kan ikke Tro på Gud samtidigt med, at man Tiltror Gud som ophavsmand til en fejlkonstruktion.

De første mennesker skulle, med det givne potentiale i livsånden, netop 'spise af æblet'.

Myterne beretter om vor fødsel som tænkende mennesker; den spirende bevidsthed om os selv; om begyndelsen på vor tilegnelse af viden her på planeten.

Livsånden i Adams hjerne bør i dag anskues som billeddannelsen af de genmutationer der, for 40.000 år siden som led i løbende mutationer, blev tilført menneskets bevidsthed. En god forklaring på de umådelige smukke og visionære hulemalerier i det sydlige Europa, udført af homo sapiens – netop på den tid.

Johannes Evangelium.

Johannes Evangeliets begyndelse.

Johannes Evangelium havde den samme begyndelse som Biblen: *I begyndelsen var Ordet---*. Men hos Johannes blev Ordet koblet sammen med den græske Logos-Mystik, om det *guddommelige princip om verdensfornuften*.

Og da Gud, med *lys*, tildelte *Ordet/verdensfornuften* til mennesket (vers 4) så var meningen hos Johannes, at vi med vor fødsel modtog viden om os selv. Men den indsigt forudsatte naturligvis erfaring og viden om den verden, vi dengang indfandt os i.

Det er pointen og det progressive element hos Johannes: først med indsigt i tilværelsen; videnskab om verdens sammenhæng, kan vi *kende/tage imod* meningen med os selv. Som Johannes skriver i vers 10 og 11. (Efterfølgende konkretiseret fra Kapitel 14 til 16 – og i evangeliets afslutning).

Når **Verdensfornuften** flettes sammen med **Ordet** i Johannes Evangeliets første kapitel bliver ordlyden:

1. *I begyndelsen var Ordet/verdensfornuften, og Ordet/verdensfornuften var hos Gud, og Ordet/verdensfornuften var Gud.*
2. *Dette/verdensfornuften var i begyndelsen hos Gud.*
3. *Alt er blevet til ved det/verdensfornuften, og uden det/verdensfornuften blev intet til af det, som er.*
4. *I det/verdensfornuften var liv, og livet/verdensfornuften var menneskets lys.*

5. *Og lyset/verdensfornuften skinner i mørket, og mørket fik ikke bugt med det/verdensfornuften.*
6. *Der fremstod et menneske, udsendt af Gud; hans navn var Johannes.*
7. *Han kom til et vidnesbyrd for at vidne om lyset/verdensfornuften, for at alle skulle komme til tro ved ham.*
8. *Selv var han (Johannes) ikke lyset/verdensfornuften, men han skulle vidne om lyset/verdensfornuften.*
9. *Det sande lys/verdensfornuften/Jesus, som oplyser ethvert menneske, var kommet til verden.*
10. *Han var i verden, og verden var blevet til ved ham, og verden (mennesket i begyndelsen) kendte ham ikke.*
11. *Han kom til sit eget, og hans egne (mennesket i begyndelsen) tog ikke imod ham.*

Opsamling:

I 1' og 2' vers skriver Johannes, at Gud alene har/er verdensfornuften. (Før verden var/blev til).

I 3' vers bliver alt/verden til ved/med verdensfornuften. (Fysikken udspringer; fysikken bliver til ved metafysikken).

I 4' vers står, at livet var funderet på verdensfornuft; menneskets lys. Mennesket fik del i verdensfornuften.

I 5' vers bliver mørket/kaos fortrængt af verdensfornuften. (Fysikkens start/udbredelse/progression).

I vers 6,7 og 8 introducerer Johannes sig selv. Han var ikke selv verdensfornuften. Hans lod var at vidne/fortælle om, at mennesket skulle tro på, at vi fik del i verdensfornuften.

I vers 9 og 10 skriver Johannes, at Jesus er det rene/sande udtryk for verdensfornuften. Men at verden ikke kendte/opfattede Jesus/verdensfornuften fordi:

I vers 11, at kendskab til verdensfornuften var betinget af, at mennesket, med opnået erfaring om verden, kan bære den; tage *imod* og forvalte den viden. (Som det senere formuleres i evangeliet).

Verdensfornuften hos Johannes var sammenlignelig med den livsånde, som Adam modtog. En hellig ånde givet til mennesket; 'Helligånden' med muligheden for at begribe os selv.

Og så giver det ikke mening, at Jesus skulle gribe ind i den proces og påtager sig menneskets synder. I det progressive perspektiv var opgaven ikke genetablering af et Gudsrige med den barnetilstand, som Adam befandt sig i. – Modsat Markus, som mente at: '*Tiden er inde, og Guds rige er kommet nær; omvend jer og tro på evangeliet.*' Ligeledes Mathæus med: '*Omvend jer, thi Himmeriget er kommet nær.*' Disse overskrifter står, ifølge de to og bibelforskere, for hele Jesus' virksomhed og forkyndelse.

Når man så ved, at disse profetier ikke skete, kan det undre, at man i kirkens *virksomhed* ikke finder anledning til en rekvisition af *forkyndelsen*. Hvordan kan man tro på evangelisterne, når de faktisk fejlede med disse forudsigelser?

Mod Johannes Evangeliets afslutning.

Da mennesket ikke kunne forvalte det progressive stof om Livsånden/Verdensfornuften, blev det forsigtigt (stilet til eftertiden) *indflettet* i Jesus' sidste anvisninger til disciplene, fra Kapitel 14 til 16. Dertil, efter Jesus var død, i også evangeliets afslutning. Her med Johannes' egne kommentarer.

Før Kapitel 14 var der, som hos de synoptiske evangelister mere tale om at troen på Jesus, her og nu, gav direkte adgang til frelse og et evigt liv. Her satte Jesus *sig i menneskets sted, på de konkrete vilkår* (som Søren Kierkegaard også formulerede sin gerning i Hjælpecitatet) for så i Kapitlet 14 til 16 at vende tilbage til stoffet i evangeliets indledning. Her ligger:

1. Jesus' kærlige anvisninger til disciplene, efter hans død – tilpasset deres faktiske tidsvilkår med det stof, som de kunne opfatte.
2. Den indflettede meddelelse til *tiden efter Jesus*. Dertil, at Jesus adskillige gange gør opmærksom på, at han taler på Faderens vegne (Jesus taler *ikke af sig selv*). Og videre, at det mere end antydes, at Jesus' opgave her på planeten var afsluttet. (I modsætning til de tre andre evangelister, der opererede med Jesus' genkomst som den frelsende Messias).
3. Endelig drejede det sig ikke, som det umiddelbart fremgår, om, at Talsmanden; Sandhedens Ånd; verdens Fyrste eller Helligånden var møttet på disciplene, herunder i pinsen. Den antagelse (måske skrevet af Lukas i Apostlenes Gerninger) er ikke vedkommende i Johannes' livsanskuelse. Disse 'figurer' blev heller ikke, som vi ser, aktuelle for samtiden. Det var billeddannelser som beskrev positionen fremme i tiden – når vi bliver modne, både mentalt og videnskabeligt.

Johannes' fortolkning af menneskets religiøsitet er et opgør med den traditionelle tankegang, som vi hidtil har anskuet os selv på.

Efterfølgende, i *kursiv* (som en opfølgning af evangeliets indledning) den *progressiv* fortolkning af evangeliet, indflettet i Jesus' kærlige omsorg for disciplene.

Kapitel 14.

Vers 10: Tror du ikke, at jeg er i Faderen, og Faderen i mig? De ord, jeg siger til jer, taler jeg ikke af mig selv; men Faderen, som bliver i mig, gør sine gerninger.

For første gang i Kapitel 14 (efter flere gange tidligere i evangeliet) siger Jesus, at Faderen virkede igennem ham med 'tale og gerninger'. Faderen, som var i Jesus, brugte ham til sine gerninger. Jesus talte ikke af sig selv.

Vers 12: Sandelig, sandelig siger jeg eder: den, som tror på mig, han skal også gøre de gerninger, ja, han skal gøre større gerninger, thi jeg går til Faderen,

Helt klart, som vi har erfaret, var denne meddelelse slet ikke møttet på samtiden. Ingen udførte disse større gerninger. Meddelelsen var (da Jesus gik til Faderen, og blev der) møttet på fremtidens mennesker, som med verdensfornuften havde muligheden for de større gerninger.

Vers 16: Og jeg vil bede Faderen, og han skal give jer en anden talsmand til at være hos jer til evig tid, Vers 17: sandhedens Ånd, som verden ikke kan tage imod, fordi den ikke ser den og ikke kender den; men I kender den, thi den bliver hos jer og skal være i jer.

Om en hjælpende Talsmand, som faktisk ikke viste sig! - Som Jesus i næste vers forklarede med, at verden (mennesket dengang) ikke kunne tage imod: De kunne, på deres uvidenskabelige stade, ikke kende/honorerer sandhedens Ånd (verdensfornuften) - straks efterfuldt med, at de alligevel kendte til sandheden. Hvilket de altså ikke gjorde, blot vidste de, med Jesus' virke, at sandheden fandtes.

Vers 24: Den, som ikke elsker mig, holder ikke fast ved mit ord; og det ord, I hører, er ikke mit, men Faderens som har sendt mig.

Anden gang i kapitlet gør Jesus opmærksom på, at han formidler Guds ord. Ikke sit eget.

Vers 26: Men Talsmanden, Helligånden, som Faderen vil sende i mit navn, han skal lære jer alle ting og minde jer om alt, hvad jeg har sagt jer. Vers 30: Jeg skal ikke længere tale meget med jer; thi verdens fyrste kommer, og i mig er der intet, som hører ham til;

Her siger Jesus (i denne, måske, oprindelige afslutning af Jesus' personlige samvær med disciplene) at han havde færdiggjort sin opgave. Og (som tidligere) at en mere kompetent efterfølger ville tage tråden op.

- Rettet til disciplene: at de ville få hjælp efter hans død med Helligånden og verdens Fyrste. Der, som bekend, ikke skete.

- Rettet til eftertiden: at Jesus ikke kunne udtale sig om menneskets fremtidige virkelighed. Den vedkom ikke ham.

Kapitel 15.

Med undtagelse af de to sidste vers, handler dette om Jesus' kærlige opbakning, og løfter, til disciplene.

Her skal man bemærke, at der ikke (som fx i Bjergprædiken) stilles strenge krav til mennesket, men kærlige anvisninger og opmuntringer om de hårde betingelser, de ville blive udsat for. Disciplene var som grene på Vintræet (Jesus) og tæt forbundne med ham. De var ganske afhængige af Jesus, thi uden ham var de intet. Med det var de altså alligevel, for:

Vers 15: Jeg kalder jer ikke længere tjenere; thi tjenere ved ikke besked med, hvad hans herre gør; men jeg har jeg kaldt venner; thi alt det, jeg har hørt af min Fader, har jeg kundgjort jer.

Vers 16: Ikke I har udvalgt mig, men jeg har udvalgt jer og sat jer til at gå hen og bære frugt, og det er en varig frugt, så at Faderen kan give jer, hvad som helst I beder ham om i mit navn.

Man kan roligt komme til, at der ikke var hold i nogen af disse løfter.

Derfor til sidst:

Vers 25: Talsmanden kommer, som jeg skal sende jer fra Faderen, sandhedens Ånd, som udgår fra Faderen, så skal han vidne om mig; Vers 26: men også I skal være vidner; thi I har været med mig fra begyndelsen.

Til disciplene: at Talsmanden, en person, ville komme til dem (igen et løfte som ikke blev overholdt). Men de skulle berette om Jesus. Hvilket de gjorde. De havde kendt ham personligt. De skulle vidne/berette om Jesus.

Til eftertiden: at 'figurerne' Talsmanden og sandhedens Ånd er, progressivt anskuet, 'tilstande' som bliver aktuel når mennesket, mentalt og videnskabeligt, kan bære/tage imod verdensfornuften.

Kapitel 16.

Vers 7: Dog, jeg siger jer, at jeg går bort. Thi hvis jeg ikke går bort, kommer Talsmanden ikke til jer; men når jeg går bort herfra, så vil jeg sende ham til jer.

Jesus måtte 'gå bort' (hvilket også skete) for ikke (som i kirkens nuværende praksis) at fastholde mennesket mentalt i en svunden tids vilkår. Og at 'talsmænd' for progressionen fremme tiden (igen når mennesket videnskabeligt og mentalt kunne 'bære' det) skulle henlede opmærksomheden på menneskets aktuelle 'voksens tilstand'.

Vers 12: Jeg har endnu meget at sige jer; men I kan ikke bære det nu.

Samme tema, men nu helt direkte: Grundet disciplenes manglende videnskabelige og mentale kompetencer kunne de ikke bære (altså opfatte, modtage) information om verdensfornuften. En udtalelse som også afslutter testamente – nu med Johannes' personlige formidling af kristendommen som en progressiv religionsdannelse.

Vers 13: Men når han, sandhedens Ånd, kommer, skal han vejlede jer om hele sandheden; thi han skal ikke tale af sig selv, men alt, hvad han hører, skal han tale, og det, der kommer, skal han forkynde jer.

Denne meddelelse forekommer ikke mindre væsentlig: Nu gentager Johannes (som i vers 7) at sandheden først bliver anskuelig, når Jesus er borte. Men altså ikke serveret af en 'alvidende Guru', 'thi formidleren skal ikke tale af sig selv'. Formidlerens beføjelser er en ydmyg opmærksomhed på, at sandheden vil tilhøre eftertiden. – Beføjelser som Jesus (ifølge de tidligere vers) måske ikke havde indsigt i – eller, som før nævnt, anskuelser som Jesus, af pædagogiske grunde, hverken kunne og ville udtale sig om.

Vers 14: Han skal herliggøre mig; thi han tager alt mit og forkynder jer det.

Til disciplene er 'Han' er en guddommelig person som skal bekræfte Jesus for dem. Hvilket heller ikke skete.

Til eftertiden: om den fremtidige forståelse af Jesus' progressive ærinde: Omtalen/forkyndelsen af det ærinde. Når tiden bliver moden.

Vers 15: Alt, hvad Faderen har, er mit; derfor sagde jeg, at han skal tage af mit og forkynde jer det. Som ovenstående. Og så kunne Johannes måske her udtrykke, at Jesus netop havde indsigt i Verdensfornuften – hvilket, i så fald, kunne være i modstrid med afslutningen i Kapitel 14. – Men ifølge det forrige vers kunne det også betyde, at fremtidens talsmænd ville have den samme eksistentielle uforstand som Jesus.

I kapitlets resterende vers lover Jesus (som før) flere gange disciplene, at de skal se ham igen; at de skulle få vidtrækkende beføjelser, blot de bad i hans navn; at han, Jesus, hidtil har talt til dem i billedtale, men at den tid skal komme, hvor han frit skal forkynde disciplene om Faderen.

Alt sammen skete som bekendt ikke.

Her slutter Jesus' meddelelsen til fremtiden indflettet i opmuntringerne til disciplene om deres besværlige formidlingsopgave. Jesus viste sig, som lovet, for disciplene efter korsfæstelsen. Men – og det må være afgørende – i en kortere periode. Siden har vi ikke set noget til Jesus, trods vedvarende bønner, i århundrede.

Fraværet giver det fremadrettede vidensaspekt ekstra mening. Jesus døde ikke med tilgivelse af menneskets synder, som det fejlagtigt fremhæves i påskebegivenheden.

Vi selv tage ansvar for vort liv, og for planeten.

I det sidste Kapitel 21 skriver Johannes som Jesus' svar til Peter: *Dersom jeg vil, at han (Den elskede discipel) skal leve, indtil jeg kommer, hvad angår det så dig?* En udtalelse der både undrede de øvrige disciple og senere bibelforskere, også fordi Jesus gentog sætningen.

Det var ikke Johannes, det drejede sig om. Det var den progressive livsforståelse der skulle komme til live. Den forståelse angik ikke Peter. Han skulle, på sigt, død. Som Jesus, lige før denne meddelelse, havde antydnet.

Og så følger: *Det er den discipel, som vidner om dette og har skrevet om dette; og vi ved, at hans vidnesbyrd er sandt.*

Og til sidst i evangeliet: *Der er så meget andet, som Jesus har gjort, og hvis det skulle nedskrives, mener jeg ikke, at hele verden (mennesket) kunne rumme de bøger, som så måtte skrives.* Slut.

Vi kender ikke til det *meget andet, som Jesus har gjort*. At det ikke kunne opfattes var forståeligt, da *verden* (forstået som 'mennesket i hele verden') ikke *kunne rumme* stoffet; *bære* det, som det formuleres i Kapitel 16.

Her, til sidst, har vi en opsamling af evangeliets tema: Det var rettet mod fremtiden, mod de livsbetingelser, som ikke kunne *rummes* dengang. Stoffet var stilet mod den nye videnskabelige tilstand, som, *ved at være ny*, ikke kunne *opfattes* med en autoritetstro tilgang til Biblens første myter.

Derfor kunne Johannes ikke skrive om dette stof – heller ikke om den lange proces, der var forudsætningen for optagelse af den viden, *der ikke kunne skrives om*.

Processen var undervejs. Jesus afsluttede sit virke på vor planet – ikke med et skrig om at Gud havde forladt ham (som i de 3 andre evangelier) men stilfærdigt og afklaret med: *'det er fuldbragt'*. Jesus havde tilsyneladende opfyldt sin mission.

Johannes Evangeliets ægthed

Imidlertid hersker der tvivl om evangeliets ægthed. Flere bibelforskere er kommet til, at der er tilføjet stof til Johannes' oprindelige beskrivelse af Jesus' afsked med disciplene – fra og med Kapitel 14 til Kapitel 16. Dertil i afslutningen, Kapitel 21, hvor forskerne også finder en afvigende sprogbehandling.

Det mener jeg også var tilfælde. Og disse tilføjelser gør ikke evangeliet mindre spændende. Tværtom, for det betyder, at den progressive opfattelse af Jesus' mission var afkodet, viderebearbejdet og konkluderet af en samtidig gruppe mennesker; en menighed.

Det perspektiv passer stadigvæk med evangeliets sædvanlige tidsangivelse, som det sidste af de fire omkring år 100.

1. Men, at Johannes' bidrag – i den oprindelige afkortede form med ham som ene forfatter – var det første, og tidlige, evangelium med faktisk stof om Jesus.
2. Sammen med de verserende 'Talekilder' og myter om Jesus indpassede de tre andre evangelister også det faktiske stof fra Johannes ind i myterne om jødernes forventede Messias.
3. Johannes' arvtagere havde så senere strammet evangeliet op med deres supplerende bidrag, fra og i Kapitel 14 til 16 og 21.

Måske også med flere markeringer af pointen i det første kapitel efter: *han (Jesus) var i verden, og verden var blevet til ved ham, og verden kendte ham ikke. Han kom til sit eget, og hans egne tog ikke imod ham.* --- Da vi efterfølgende læser, at Johannes Døberen (efter mødet med Jesus) gentog temaet med, at der: *midt iblandt jer står en, som I ikke kender og videre: jeg kendte ham ikke og en gang mere: jeg kendte ham ikke.*

Disse gentagelser for at spore os ind på det logiske i at vi, her i begyndelsen, uden viden og erfaring, ikke kunne begribe effekten af den Livsånde/Verdensfornuft, vi fik del i. – Sikkert også som en opblødning af den hårde tone i Syndefaldet, hvor Adam og Eva blot blev smidt ud af Haven.

(Her skal det bemærkes, at bibelforskere ikke, som vanligt i evangelierne, har fundet henvisninger til disse bemærkninger fra de andre evangelister).

En anden afvigelse (som forskere også gør opmærksom på) er nøjagtigheden af de typografiske oplysninger i Johannes Evangeliet. Der nævnes brønden i Betesta, der, efter en udgravning, viste de fem søjlegallerier, som Johannes havde skrevet om.

Men den afgørende forskel må være i Nadveren, der hos Johannes (Kapitel 13) forløb som et afdæmpet måltid med fodvask og en opfordring til, at disciplene gjorde det samme for andre. - I modsætning til de 3 andre evangelister, som i Nadveren bandt mennesket med *kød og blod* til Jesus – som en afrunding af det afmægtige stof i 'Fader Vor'. Og andre faste indslag i kirken.

Her, i Nadveren, ser vi formålet hos Mathæus, Markus og Lukas. Disse tre mennesker, som uden kendskab til Jesus (sikkert i god tro) indpassede ham i den mytedannede Kristus/Messias: Menneskets frelser som skulle oprette Gudsriget.

Såfremt det var sandheden, burde det for længst være sket med menneskets skrantende eksistensgrundlag. Og det er ikke tilfælde.

Hos Johannes findes en aktuel menneskeforståelse hvor vort særkende, det religiøse meningsbehov, i dag (måske) kan be-gribes med den spirende viden om vor verdens sammenhæng; helt nye perspektiver på menneskets virkelighed anlagt af Albert Einstein med relativitetsteoriene og af Niels Bohr med kvantemekanikken.

Det er ganske forunderligt og på alle måder et spændende perspektiv, at vi kunne have tilegnet os den indsigt i verden, som billeddannet blev pustet op i Adams hjerne.

Finn Karentius Hansen

